

indítványt. Hangsúlyozta, hogy a különvonatot deportálóvonatként kell feltüntetni. Ennek megfelelően kitarzott amellest, hogy a szállítmányt Németországon, a megszállt Franciaországon, Spanyolországon és Portugálián keresztül Nyugat-Afrikába vigyék. E feltételek hallatán és mindenekelőtt a „deportálásnak álcázott alija” gondolatára többen, akik utazhattak volna (elsősorban a lengyel és szlovák menekültek közül), megváltoztatták elhatározásukat. Az ő helyüket azonban hamar betöltötték másokkal.

A szállítmányt június 30-án késő éjszaka indították útnak. Az osztrák határ közelében, Mosonmagyaróvárott három napra feltartóztatták, és parancs érkezett az útirány megváltoztatására. Úgy nézett ki, hogy az eredeti tervben szereplő Strasshof helyett a cseh–morva protektorátusbeli Auspitzot fogják érinteni, ahol szintén volt egy tábor prominens személyek számára (Bevorzugtenlager). Ez a hír jókora riadalmat keltett az utasok között, mivel Auspitzot összetévesztették Auschwitzcal.¹⁰² A kérdések azonban hamar megnyugodtak, hiszen a németeknek is érdekükben állt gondoskodni a csoport biztonságáról és kényelméről. Végül is az eredeti útvonalat választották, és az utasok Bécsben főtt ételt kaptak, Linzben meleg fürdőt vehettek.¹⁰³ Július 8-án érkeztek Bergen-Belsenbe, ahol egy kivételezettek számára fenntartott lágérban helyezték el őket, nem messze az ottani hírhedt koncentrációs tábertől, amelyben nagyszámú magyar zsidót is fogva tartottak. Itt, legalábbis egy darabig, elég jól megvoltak. Egyes beszámolók szerint fizikai munkát egyáltalán nem kellett végezniük, ellátták őket cigarettával, naponta megkapták a fejadagjukat kenyérből, margarinból, lekvárból, néha kolbász is került. A gyermekek és a betegek tejet is kaptak, és megfelelő orvosi ellátásban részesültek. Bőséges alkalmuk nyílt kulturálódásra, de még szórakozásra is.¹⁰⁴ A tábor belső ügyeinek irányítása a táborlakók választotta tanács kezében volt, melynek élén Fischer József állt, aki elsősorban a kolozsvári csoport vezetőivel vette magát körül.¹⁰⁵

Kasztner tárgyalásai Becherrel. A bergen-belseni csoport sorsa egybefonódott Kasztner Becherrel folytatott további egyezkedésének alakulásával. Amikor a budapesti zsidókat is fenyegetni kezdte a deportálás veszélye – előbb röviddel azelőtt, hogy Horthy leállította volna a zsidók Németországba küldését, majd e döntés után –, Stern sürgetésére Kasztner fölkereste Bechert, és átadott neki 20 000 dollárt, kérve őt, járjon közben az érdekükben Himmlernél. Megmutatta továbbá Bechernek annak az „időközi megállapodásnak” a szövegét, amelyet július 7-én kapott meg Isztambulból, ugyanis az eredeti Európa-terv alapján szeretne volna folytatni a tárgyalásokat. Az isztambuli és svájci zsidó vezetőket Kasztner fo-